

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK**

Broj: 02-49-2-864-2/13
Datum: 20.05.2013. godine

**OPĆINSKO VIJEĆE
TEŠANJ**

PREDMET: Informacija o radu javnih preduzeća kojima je osnivač općina Tešanj za 2012.godinu,-

Informacija je sačinjena na bazi izvještaja o poslovanju i ima za cilj da prezentuje kraći presjek najvažnijih aktivnosti preduzeća, kao i da omogući uvid u pregled osnovnih stavki finansijskog poslovanja. Ovdje su samo naznačeni osnovni pokazatelji, a u prilogu se nalaze izvještaji dostavljeni predsjednicima klubova svih stranaka (član 6. Zakona o JP: Skupština podnosi opštinskom vijeću izvještaj o radu i poslovanju).

JP „RAD“

Kontinuiranim vodosnadbijevanjem, dispozicijom otpadnih voda, održavanjem čistoće, odlaganjem komunalnog otpada (uključivo i plastičnih boca) te zimskim održavanjem gradskih i prigradskih ulica JP „RAD“ d.d. ispunjava svoju osnovnu funkciju. Tokom 2012. godine posebna pažnja bila je posvećena iznalaženju mogućih alternativnih izvora vodosnadbijevanja kao i na pripremama za izradu projektne dokumentacije odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda na području općine Tešanj. Rast broja korisnika usluga je: kod vodosnabdijevanja 401, kanalizacije 145 i prikupljanja otpada 452. U zoni izvorišta Jelah izvršen je iskop bunara Miljanovci. Gubici vodosistema se kreću od 20-30%.

Broj uposlenika je 79 stalno zaposlenih i 3 na određeno vrijeme (više za 2 u odnosu na prethodnu godinu). Finansijski rezultati poslovanja ostvareni su na nivou planiranih. Prosječna neto plata ostvarena u toku 2012. godine je 891 KM. Lična primanja su veća za cca 7% u odnosu na prethodnu godinu. Sa sindikalnom organizacijom zaključen je sporazum o korekciji koeficijenta tako da su u posmatranom periodu plaće isplaćivane 90% od kolektivnog ugovora. Od prije postoji nagodba po tužbi 83 zaposlenika i članova uprave preduzeća, o odgođenoj isplati 845.944,22 KM.

Potraživanje od kupaca jedno je od najproblematičnijih područja poslovanja. Na ovo ukazuje iznos otpisanih potraživanja od 65.053 KM i utuženih 205.104 KM od čega se unaprijed procjenjuje da će oko 50% biti nenaplativo, čime se može narušiti iskazana finansijska stabilnost JP „RAD“ d.d. Tešanj.

Omjer strukture kapitala u JP „RAD“ d.d. Tešanj je državni kapital 87,79% i privatni kapital 12,21%. Promjena na kapitalu nije bilo a imajući u vidu da je revizija kapitala izvršena 30.06.2005. godine, data je više puta preporuka da Uprava društva obezbijedi reviziju kapitala. Objekti predati na upravljanje evidentiraju se kao donirana sredstva (3.279.289 KM, ne utiču na promjenu kapitala) koja se svake godine umanjuju za iznos amortizacije oko 100.000 KM godišnje. Veoma važno je **da se obezbijedi trošenje sredstava amortizacije na investiciono održavanje i razvoj objekata** na kojim su i obračunata (ukupno oko 400.000 godišnje).

Nadzorni odbor preduzeća je mišljenja da je Izvještaj o poslovanju za 2012. godinu svebuhvatan i na analitičan način prikazao poslovanje preduzeća.

Zaključci i smjernice za 2012:

-Uprava je dužna realizovati kvalifikacije iz Izvještaja Nezavisnog revizora: napomena 8-stalna sredstva i dugoročni plasmani, napomena 9-zalihe i sredstva namjenjena prodaji, napomena 11-kratkoročna potraživanja od kupaca u zemlji i napomena 13-kapital.

-Jačanje aktivnosti preduzeća na preuzimanju na upravljanje i održavanje mjesnih vodovoda i na selekciji iskoristivog otpada,

-Uprava preduzeća dužna je izvršiti reviziju kapitala, evidentirati uvećani kapital umjesto donacija i spriječiti gubitak na kapitalu,

-Preduzeće mora stvarati pretpostvke za kreditno zaduženje radi učešća u finansiranju kapitalnih projekata, povećanjem obima svojih usluga a ne povećanjem cijena komunalnih usluga,

-Imenovati Odbor za reviziju radi sprečavanja nepravilnosti evidentiranja, rizičnih područja i poduzimanja blagovremenih korekcija.

I dalje postoji potreba i prostor da se sopstvenim resursima, uključujući i finansijska zaduženja, brže i hrabrije ulazi u proširenje mreže i rješavanje potreba naših građana (prihvatanje, transport i prečišćavanje otpadnih voda, vodosnabdijevanje). Isto tako su potrebni dodatni napor u prikupljanju otpada na cijelom području općine i veće aktivnost na izgradnji reciklažnih otoka i selektivnom prikupljanju otpada.

Obavezu formiranja Odbora za reviziju Preduzeće nije izvršilo, a ono je, osim što je zakonska obaveza i stalna preporuka revizora, ključno kako bi odmah bila evidentirana rizična područja i spriječile sve nepravilnosti i zaštita imovine preduzeća (sporazum po tužbi uposlenika, koeficijenti za plate uposlenika, cijena koštanja komunalnih usluga, naplata usluga, pokriće gubitka, otpis potraživanja, trošenje amortizacije i dr.).

Zaključci i smjernice Općinskog vijeća Tešanj za JP „RAD“ za 2013:

1. Ubrzati aktivnosti na prikupljanju otpada na cijelom području općine Tešanj i selekciji iskoristivog otpada.
2. Imenovati Odbor za reviziju radi sprečavanja nepravilnosti evidentiranja, rizičnih područja i poduzimanja blagovremenih korekcija.
3. Izvršiti uknjižbu vlasništva komunalnih instalacija, upisati kao teret u zemljišnoj knjizi, na osnovu ugovora, odluke suda i sl.
4. Ispuniti obavezu iz člana 26. Odluke o izvršavanju budžeta za 2013. godinu: taksu za priključenje na vodovod Pousorje i kanalizacija Raduša naplatiti putem računa JP u 12 mjesecnih rata.

JP „TOPLANA“

Poslovanje JP „Toplana“ u toku 2012. godine odvijalo se u veoma složenim uslovima kako ekonomskim tako i opterećeno nizom sudskih sporova i otkrivenim greškama u evidentiranju obaveza iz perioda poslovanja 2008-2011. godina. Sve to dovelo je do negativnog finansijskog rezultata-gubitka u iznosu od 148.487,00 KM. **Skupština JP je već zadužila NO i Direktora da sačine Plan sanacije gubitka kako bi poslovanje za 2013. godinu završilo bez gubitka.** I pored toga poslovanje firme karakteriše realizacija dijela poslovnih i kvalitativnih ciljeva koji su pred firmu postavljeni za realizaciju u toku 2012. godine.

Projekt toplifikacije srednjih škola okončan je uspješno sa znatno manjim sredstvima od planiranih, primjenom nove tehnologije termičkog prednaprezanja predizolovanih cijevi. Obzirom na uštede ostvarene u realizaciji ovog projekta otvoren je prostor za realizaciju i preusmjerenje dijela kreditnih sredstava na realizaciju projekta „grana IX“ – toplifikacija užeg dijela grada Tešnja. U toku je završna faza izrade projektne dokumentacije za ovaj projekt, dok se realizacija očekuje tokom ljeta. Realizacija ovog projekta provest će se toplovodnom a ne vrelovodnom mrežom, bez individualnih paketnih podstanica, čime su ujedno i smanjeni troškovi budućih korisnika.

Jedan od ciljeva koji je bio postavljen pred „Toplanu“ – povećanje naplate dospjelih a nenaplaćenih potraživanja od kupaca 7% više nego u prethodnoj godini je realiziran, kao i smanjenje internih troškova za 5% u odnosu na prethodnu grejnu sezonu. Prema izvještaju interni troškovi su smanjeni za 7%.

U izvještajnom periodu „Toplana“ je ostvarila ukupne prihode u iznosu od 1.447.344,00 KM što je gotovo na prošlogodišnjem nivou, ali je istovremeno ostvarila rashode u iznosu od 1.586.735,00 KM što je 9,6 % više nego u istom periodu prošle godine. Broj zaposlenih ostao je na nivou prethodne godine – 24 radnika. Negativan finansijski rezultat posljedica je gubitka MANN HUMMEL-a u 2011. godini kao strateškog kupca koji je u ukupnim prihodima na godišnjem nivou učestvovao sa preko 28%, te povećanja cijena energenata. Realizacijom projekta toplifikacije srednjih škola i priključenjem novih korisnika na objektu "Musala" i "Katanga" stvorene su prepostavke da se u projekciji poslovanja za 2013. godinu očekuje pozitivan rezultat.

„Toplana“ trenutno vodi sudski spor po tužbi bivšeg direktora Sejde Plančića. Na presude po tužbenom zahtjevu uložene su žalbe. Istovremeno "Toplana" je protiv bivšeg direktora podnijela krivičnu prijavu zbog osnovane sumnje da je počinio krivično djelo nesavjesno privredno poslovanje, sklapanje štetnog ugovora, zloupotreba povjerenja te propuštanje da se akti preduzeća blagovremeno usklade sa odredbama granskog kolektivnog ugovora, što ima za posljedicu presude u paraničnom postupku tužbe radnika „Toplana“.

Ovaj postupak je pravosnažno okončan i ukupni troškovi po ovoj presudi na ime isplate razlike plata, doprinosa i ostalih troškova iznose 599.390,00 KM. Stručni stav o mogućnosti isplate po ovoj presudi zatražen je od ovlaštenog revizora. Na osnovu analize likvidnosti preduzeća revizor je izvršio obračun neto obrtnog fonda kao pokazatelja likvidnosti te konstatovao da je svaka 1 KM kratkoročnih obaveza pokrivena sa 1,79 KM kratkoročnih sredstava, što predstavlja dobru i stabilnu likvidnost i u budućim periodima. Imajući u vidu ovo isplata obaveza radnicima po osnovu presude Suda ne bi trebala biti upitna u narednom periodu ukoliko bi se obezbijedila realna prepostavka za naplatu potraživanja od kupaca i da se plan naplate potraživanja uskladi sa Sporazumom o isplati radnicima, kao ni opšta likvidnost preduzeća. Ovo uz prepostavku da preduzeće u narednim godinama ne posluje sa gubitcima. **Stav Skupštine po pitanju izvršenja presude po tužbi zaposlenika je da se Informacija Nadzornog odbora uputi uz Izvještaj o radu na dalje razmatranje i donošenje odgovarajućih zaključaka.**

Nadzorni odbor JP „Toplana“ u 2012. godini održao je 14 redovnih i jednu vanrednu sjednicu. Izvještaj o poslovanju za proteklu godinu je usvojen uz uvažavanje posljedica opće ekomske krize.

Zaključci i smjernice za 2012:

- Vratiti strateške kupce,
- Poboljšati naplatu potraživanja,

-Okončati projekt toplifikacije srednjih škola i na tom dijelu magistralnog voda stvoriti prepostavke za priključenje novih korisnika,

-Cijene isporuke toplotne energije putem kalorimetara trebaju biti stimulativne za korisnike u cilju ušteda u potrošnji toplotne energije.

Imajući u vidu da je prethodna godina bila opterećena otkazom ugovora Mann-Hummel-a, poskupljenjem uglja 16% te poskupljenjem električne energije 10%, predlažemo slijedeće

Zaključci i smjernice Općinskog vijeća Tešanj za JP „TOPLANA“ za 2013:

1. Toplificirati uži dio grada Tešanj-Čaršija-grana IX
2. Poboljšati naplatu potraživanja uz zadržavanje postojećih kupaca
3. Definisati sporazum sa uposlenicima u cilju provedbe presude po tužbama uposlenika
4. Da se penzionišu svi koji su ispunili uslove za penziju i usaglase koeficijenti za plate uposlenika

Agencija za razvoj općine Tešanj „TRA“

U toku 2012. godine Agencija je nastavila dio započetih aktivnosti iz prethodne godine a kao jedan od najznačajnih ciljeva u poslovanju za 2012. godinu bio je iznalaženje finansijskih sredstava i investitora za infrastrukturne projekte iz oblasti koje su najznačajnije za budući razvoj Općine. Značajan dio aktivnosti bio je usmjeren na pripremi projektnih prijedloga za domaće, strane i EU izvore finansiranja.

U toku 2012. godine Agencija je sa svojih 12 projekata aplicirala za sredstva. Od ukupno 12 projekata jedan projekt-Obuka i certificiranje CNC operatera uspješno je realizovan sa pozitivnom ocjenom i realizacijom od strane donatora Firme Project i GIZ. Kompletan program obuke uspješno je završilo 45 kandidata, od čega je njih 16 radno angažovano. Nadalje, 4 projekta nisu odobrena-projekti iz oblasti predškolskog odgoja, oblasti poljoprivrede i obrazovanja. U fazi ocjenjivanja trenutno su 4 projekta iz oblasti obrazovanja i poljoprivrede. Projekt "Očuvanje starih zanata" i "Regionalni centar za obrazovanje odraslih" su u fazi pregovora sa donatorima o realizaciji projekata. Na listi čekanja je projekt "ORIO"-“TRA” doo je ispred Općine Tešanj kao aplikant izradila projektnu aplikaciju na ORIO program holandske vlade za podršku infrastrukturnim projektima zemalja u razvoju. Projekt predstavlja prvu fazu izgradnje kanalizacione mreže čiji obuhvat čini 60% teritorije općine Tešanj u trajanju od 6,5 godina i ukupne vrijednosti 13.933.430,00 eura, od čega bi ORIO program iznosio 4.933.430,00 eura.

Ukupna vrijednost projekata kojima se apliciralo za sredstva u 2012. godini je 15.270.054,92 KM, dok je ukupna vrijednost realizovanog projekata u 2012. godini 45.500,00 KM.

U toku 2012. godine uposlenici Agencije su prisustvovali na 9 edukacija-seminara, kako bi dopunili svoja znanja u oblasti izrade projekata i upravljanja projektnim ciklusom po EU metodologiji, postizanje prezentacijskih vještina, privlačenja stranih investicija, razradi poslovnih ideja do nivoa koji bi bio spremjan da se pretvori u poslovni poduhvat, kao i niz drugih tema koje će im omogućiti i doprinijeti boljoj podršci malim i srednjim preduzećima i lokalnom ekonomskom razvoju.

Agencija je predstavljala općinu Tešanj na Business forumu Sarajevo na kome je potencijalnim investitorima predstavljena poslovna ideja za izgradnju novog postrojenja za sistem daljinskog grijanja grada Tešnja i urbanih sredina Jelah i Tešnjka. Osim toga uspostavljeni su kontakti sa predstanicima firme WIFI doo BiH s ciljem uspostave saradnje na projektima iz oblasti poljoprivrede. Sa predstavnicima Ambasade Republike Srbije dogovorene su smjernice s ciljem uspostave partnerskih odnosa sa predstavnicima općina iz Srbije na projektima za naredne IPA CBC pozive.

Agencija je uzela učešće na Poslovnom forumu privrednika iz BiH i Poljske, kojom prilikom su prezentirani privredni potencijali općine Tešanj. Prilikom bilateralnih susreta izražena je zainteresiranost za uspostavu saradnje sa tešanjskim kompanijama koje bi obezbijedile radnu snagu na izgradnji željezničkih mostova.

Agencija je u svom radu nastavila aktivnosti na uspostavljanju kontakta sa ambasadama, drugim agencijama i međunarodnim organizacijama. Nastavljena je saradnja sa GIZ-om, Usaíd-Sida Firma projektom na projektima iz oblasti neformalnog obrazovanja, nastavljena saradnja sa Ambasadama Japana, Republike Češke, Irana i Njemačke. Predstavnicima turskih privrednika prezentirana je poslovna zona "Vila", te ostvaren niz drugih kontakta, što je vrlo podrobno pojašnjeno u izvještaju Agencije.

Potrebno je spomenuti da je ostvaren značajan broj kontakta sa predstavnicima domaćih privrednih subjekata i lica koja su ikazala interes za pokretanje određenih poslova.

U svom poslovanju Agencija je najvećim dijelom oslonjena na finansiranje iz budžeta Općine Tešanj. Osim toga ostvaren je prihod od pruženih usluga u iznosu od 12.072,00 KM, ostalih donacija u iznosu od 16.250,00 KM. Na kraju izvještajnog perioda Agencija je zapošljavala 3 radnika, a trenutno je bez direktora društva čiji izbor tek treba izvršiti. Nadzorni odbor Agencije održao je 6 sjednica.

U finansijskom izvještaju i mišljenju neovisnog revizora istaknuto je: finansijski izvještaj realno i objektivno u svim značajnim aspektima odražava finansijski položaj društva.

Zaključci i smjernice za 2012:

- Aktivnosti „TRA“ nastaviti u smjeru izrade odgovarajućih aplikacija za realizaciju strateških opredjeljenja Općine,
- Iznalaziti vanjske izvore finansiranja za prethodne aplikacije,
- Usmjeriti aktivnosti ka poslovnom savjetovanju poduzetnika i njihovom povezivanju,
- Snažnije aktivnosti na privlačenju investitora i pripremi osposobljavanja upravljanja poslovnim zonama.

Kako u realizaciji ciljeva postavljenih u ranijim godinama nije ostvaren pomak u dijelu koji se odnosi na iznalaženje vanjskih izvora finansiranja projekata za koje su predane aplikacije, nije bilo konkretizacije dosadašnjih partnerstava i kontakata na apliciranju projektnih prijedloga, niti je realizirano osposobljavanje upravljanja poslovnim zonama, predlažemo slijedeće

Zaključci i smjernice Općinskog vijeća Tešanj za „TRA“ za 2013:

1. Aktivnosti „TRA“ usmjeriti na izradu aplikacija za realizaciju strateških opredjeljenja Općine
2. Intenzivirati aktivnosti na iznalaženju vanjskih izvora finansiranja za prethodne aplikacije
3. Usmjeriti aktivnosti ka poslovnom savjetovanju poduzetnika i njihovom povezivanju
4. Snažnije aktivnosti na privlačenju investitora i osposobljavanju upravljanja poslovnim zonama

OBRAĐIVAČ

Služba za finansije, privredu i inspekcije

Hamzalija Hojkurić, dipl.oec

OPĆINSKI NAČELNIK

Mr. Sc. Suad Huskić, profesor